

STANOVISKO SVAZU ENERGETIKY ČESKÉ REPUBLIKY K OBECNÉMU PROGRAMOVÉMU DOKUMENTU PRO VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ ZE SYSTÉMU OBCHODOVÁNÍ S EMISEMI.

Č. J.: SEČR/2026/37

Kontaktní osoba: Tomáš Kupčiha, tomas.kupciha@svazenergetiky.cz

29. 07. 2026

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

Svaz energetiky ČR (SEČR) předložený rámec pro využití prostředků z EU ETS vnímá jako významný nástroj podpory transformace české energetiky a průmyslu. Chápeme, že dostupné prostředky jsou omezené a že jejich rozdělení musí reflektovat nejvyšší priority z hlediska dekarbonizace, bezpečnosti dodávek, konkurenceschopnosti a dopadů na konečné zákazníky.

Z tohoto pohledu rozumíme navrženému nastavení alokací a v této fázi jej nerozporujeme. Pozitivně hodnotíme zejména podporu oblastí elektroenergetických sítí a teplárenství, které mají systémový význam a jejichž modernizace přináší přínosy nejen pro energetické společnosti, ale i pro průmysl, domácnosti a celkovou efektivitu energetické soustavy.

SEČR děkuje za podporu programu ELEGRID a je připraven věcně konzultovat nastavení jeho druhé výzvy. V případě programu HEAT považujeme za důležité, aby při dostupnosti dalších prostředků mohla následovat další výzva, neboť v sektoru existují další projekty s potenciálem realizace. Současně upozorňujeme, že i v oblastech, kde je podpora nyní omezována např. GREENGAS, bude nezbytné hledat další zdroje financování pro plnění energetických strategií ČR.

SEČR proto žádá Ministerstvo životního prostředí a vládu ČR, aby i nadále pokračovaly v hledání dalších finančních zdrojů, nástrojů a programů podpory investic nezbytných k modernizaci a dekarbonizaci české energetiky.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

1. Ke kapitole 2.4 Strategické investice pro budoucí konkurenceschopnost ČR

V rámci přednostního zaměření podpory na vybrané aktivity navrhujeme rozšířit bod „přispívají k posilování energetické bezpečnosti, strategické autonomie nebo odolnosti kritické infrastruktury,“ o aktivity v oblasti posilování autonomie v odvětví nerostných surovin a vzácných kovů, jejich zpracování a opětovného využití. Nové znění tohoto bodu by bylo následující:

- *přispívají k posilování energetické bezpečnosti, strategické autonomie **včetně autonomie v odvětví surovin a vzácných kovů, jejich zpracování a opětovného využití** nebo odolnosti kritické infrastruktury*

Odůvodnění:

Smyslem připomínky je zahrnout do podporovaných aktivit i oblast týkající se investic do těžby kritických surovin a surovin přispívajících k dekarbonizaci, jejich zpracování, průmyslového využití a následné recyklace, čímž dojde k posílení surovinové autonomie nejen v rámci ČR, ale i širšího regionu.

Tato připomínka je zásadní.

2. Ke kapitole 3.2 tab. 1 a kapitole 4 tab. 3

Tabulka č. 1 na str. 23 obsahuje indikativní predikci vývoje výnosů z dražeb emisních povolenek programu EUA, přičemž uvádí jako celkovou předpokládanou částku 50 830 956 050,- Kč. Tabulka č. 3 na str. 28 pak obsahuje podobnou, ale nikoliv zcela konzistentní částku alokace programu EUA, konkrétně 50 469,9 milionu Kč. V zájmu konzistentnosti a transparentnosti navrhuje částky sjednotit (pokud není rozdíl záměrný a způsobený tím, že část výnosů emisních povolenek je alokována mimo program EUA).

Odůvodnění:

Indikované částky programu EUA v tab. 1 a tab. 3 nejsou zcela konzistentní, navrhuje proto alokaci v obou tabulkách sjednotit, popř. doplnit vysvětlení, pokud do programu EUA cíleně není alokovaný veškerý výnos z dražeb emisních povolenek.

Tato připomínka je zásadní.

3. Ke kapitole 4, tab. 3

Navrhujeme upřesnit, jak byla stanovena odhadovaná disponibilita prostředků v programu EUA v tab. 3 na str. 28 ve výši 25 miliard Kč a optimálně uvést, jaké konkrétní projekty tuto disponibilitu prostředků snižují.

Odůvodnění:

Pro vyloučení pochybností a zvýšení transparentnosti navrhuje formou přílohy k Obecnému programovému dokumentu pro využití prostředků ze Systému obchodování s emisemi doplnit identifikaci projektů, se kterými se počítá v rámci identifikované disponibilnosti prostředků v jednotlivých programech.

U projektů, které již získaly podporu např. formou vydání rozhodnutí o přidělení dotace (popř. které jsou zahrnuty do tabulky č. 3 jako projekty, u kterých se do budoucna počítá s financováním, z jiných důvodů), by výslovné zahrnutí mezi projekty, se kterými se v rámci budoucího financování počítá, významně zvýšilo právní jistotu a umožnilo další přípravu a realizaci daných projektů. Současně by i směrem do budoucna výslovná identifikace daných projektů odstranila případné pochybnosti či nejasnosti. V případě, že jde o větší množství projektů zařazených do jedné výzvy, lze akceptovat i souhrnné uvedení dané výzvy.

Tato připomínka je zásadní.

4. K podprogramu č. 3A Zlepšení energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů v průmyslu v EU ETS (ENERG ETS)

V rámci dalších podporovaných investic navrhujeme rozšířit možnosti zacílení programu i na zvyšování účinnosti existujících zdrojů výroby elektřiny a tepla bez změny zdroje energie (palivové základny). Typickým příkladem je výměna biomasového zdroje za účinnější zdroj.

Odůvodnění:

Důvodem pro navrženou podporovanou aktivitu je absence takovéto možnosti ve stávajícím nastavení Modernizačního fondu, kdy zcela chybí podpora opatření pro zvyšování účinnosti zdrojů výroby energie (elektřiny nebo tepla) bez nahrazování původního fosilního paliva, jak je vyžadováno v podprogramu HEAT.

Tato připomínka je zásadní.

5. K programu č. 3C Energetické úspory v podnikání (ENERGov)

Navrhujeme uvést správný název programu.

Odůvodnění:

V nadpisu je omylem uvedeno „Energetické úspory v podnikání“ zatímco správně má být „Energetická účinnost ve veřejných budovách a infrastruktuře“.

Tato připomínka je zásadní.

6. K programu č. 5 GREENGAS a k tabulce č. 3

Navrhujeme přehodnotit navržené snížení alokace programu GREENGAS a zachovat finanční prostředky nezbytné k realizaci projektů repurposingu plynárenské přepravní soustavy pro přepravu vodíku a výrobu RFNBO vodíku na území ČR.

SEČR upozorňuje, že projekty společnosti NET4GAS jsou identifikovány jako klíčové nejen na české, ale i evropské úrovni, kdy jsou zařazeny na aktuálním seznamu projektů společného zájmu (PCI). Zařazení mezi PCI potvrzuje jejich význam pro dekarbonizaci, integraci evropského energetického trhu, bezpečnost dodávek a posilování flexibility energetické soustavy.

Nadto aktuální míra plnění cílů v oblasti obnovitelného vodíku, zejména v průmyslu a výrobě paliv, neodpovídá vládou schváleným strategickým dokumentům. Přestože se uskutečnila první výzva GREENGAS, domníváme se, že vysoutěžené projekty nebudou schopny pokrýt závazné cíle roku 2030 pro uplatnění obnovitelného vodíku v průmyslu a palivech. Za tímto účelem bude vhodné vypsát minimálně jednu dodatečnou výzvu i na lokální výrobní zdroje.

Odůvodnění:

Bez odpovídající podpory programu GREENGAS nebude možné zajistit realizaci páteřní vodíkové infrastruktury plánované na roky 2030 a 2032 a plnění závazných cílů pro obnovitelný vodík pro rok 2030. Tím by došlo k nesplnění cílů schválené Vodíkové strategie ČR (aktualizace 2024), oslabení konkurenceschopnosti českého průmyslu, omezení možnosti dovozu cenově dostupného nízkouhlíkového vodíku a k ohrožení postavení České republiky v připravované evropské vodíkové síti.

Tato připomínka je zásadní.

7. K podprogramu č. 6B ELEGRID a k tabulce č. 3

SEČR podporuje zachování navržené alokace programu ELEGRID na úrovni 5 % celkových prostředků i po roce 2026.

Odůvodnění:

Aktuální směřování Modernizačního fondu a popis podporovaných oblastí programu ELEGRID jsou z pohledu provozovatelů soustav kriticky důležité. Program správně reaguje na rostoucí význam investic do elektrizační soustavy, energetické bezpečnosti a strategické infrastruktury. Vymezení preferovaných investic zahrnuje výstavbu a rozšíření vedení, nové elektrické stanice, obnovu a rozšíření rozveden a posílení transformačního výkonu; navrženou alokaci je proto třeba zachovat jako minimální rámec pro budoucí výzvy a nesnižovat ji ve prospěch jiných programů.

Tato připomínka je zásadní.

8. K programu č. 9 Výnosy z dražeb emisních povolenek (EUA)

SEČR navrhuje nadpis „Preferované investice“ nahradit nadpisem „Preferovaná opatření“.

Dále požadujeme mezi preferovaná opatření doplnit dorážku: provozní podpora obnovitelných zdrojů energie uvedených do provozu po dni 31. prosince 2024.

Poslední odrážku navrhujeme uvést ve znění: „výdaje nezbytné k pokrytí administrativních nákladů na fungování systému obchodování a příspěvků mezinárodním organizacím v rámci plnění závazků České republiky v oblasti ochrany klimatu“.

Odůvodnění:

Ad 1) V řadě případů nejde o investice ale o pokrytí výdajů ze státního rozpočtu.

Ad 2) Jedná se o opatření stanovené zákonem o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v § 7 odst. 4 písm. b). Pokud by měla být provozní podpora obnovitelných zdrojů uvedených do provozu po dni 31. prosince 2024 financována mimo program EUA, bylo by vhodné tuto informaci uvést.

Ad 3) Navrhujeme upřesnit opatření v souladu s § 7 odst. 4 písm. a) zákona o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

Tato připomínka je zásadní.